

POLTRANSPLANT

CENTRALNY REJESTR NIESPOKREWNIONYCH
POTENCJALNYCH DAWCÓW
SZPIKU I KRWI PĘPOWINOWEJ

Oddanie szpiku
do przeszczepienia
RATUJE ŻYCIE
śmiertelnie chorym
ludziom

Dar
szpiku
**DAREM
ŻYCIA**

Co to jest szpik?

Szpik jest głównym narządem krwiotwórczym zawierającym komórki macierzyste krwiotworzenia, odpowiedzialne za wytwarzanie krwi. Mnożąc się przez całe życie dają one początek komórkom, z których powstają w końcu krwinki czerwone, białe i płytki krwi. Pamiętajmy, że mówiąc o przeszczepianiu szpiku, myślimy tak naprawdę o przeszczepianiu komórek krwiotwórczych (zwanym także hematopoetycznymi). Ich naturalnym źródłem jest szpik. Źródłem komórek krwiotwórczych może być także zmobilizowana krew obwodowa, stąd alternatywną metodą do pobrania szpiku jest pobranie komórek krwiotwórczych z krwi obwodowej metodą separacji komórek.

Kto może zostać dawcą szpiku?

Niespokrewnionym dawcą szpiku, a właściwie komórek krwiotwórczych obecnych w szpiku, może być każda zdrowa, pełnoletnia osoba, która nie przekroczyła 60 roku życia.

Jak zostać dawcą szpiku?

Należy wybrać ośrodek dawców szpiku (ODS) najbliższy miejscu zamieszkania i umówić się telefonicznie na konkretny termin badania kwalifikacyjnego, które obejmuje wypełnienie ankiety zdrowotnej i pobranie materiału do badań antygenów zgodności tkankowej (HLA).

Każdy zgłaszający swoją gotowość zostania honorowym dawcą szpiku jest informowany o warunkach kwalifikujących go do wciągnięcia na listę lub o ewentualnych przyczynach dyskwalifikacji.

Potencjalny dawca szpiku może zgłosić się tylko do jednego ODS. W poszukiwaniu dawcy niespokrewnionego dla konkretnego chorego przeszukiwana jest baza światowa obejmująca wszystkie istniejące rejestry. Dodanie tej samej osoby do 2 lub 3 rejestrów dawców szpiku powoduje przekłamanie w wynikach przeszukiwania.

Po zakończeniu badań HLA, co może trwać do kilku tygodni, wynik tych badań i dane osobowe dawcy zostają przez ODS przekazane do Centralnego Rejestru Niespokrewnionych Potencjalnych Dawców Szpiku i Krwi Pępowinowej działającego przy POLTRANSPLANCIE.

O zmianie danych kontaktowych lub decyzji odnośnie chęci oddania szpiku potencjalny dawca powinien niezwłocznie poinformować ośrodek dawców szpiku, w którym dokonał rejestracji.

Czy oddanie szpiku jest bezpieczne dla dawcy?

Pobranie komórek krwiotwórczych szpiku lub krwi obwodowej odbywa się jedynie w upoważnionych ośrodkach pobierających/transplantacyjnych według dokładnie określonych medycznych standardów. Zabieg pobrania komórek krwiotwórczych jest bezpieczny i nie stanowi zagrożenia dla zdrowia i życia dawcy. Komórki szpiku ulegają stałej regeneracji, dzięki czemu ich ubytek zostaje szybko uzupełniony. Oddanie szpiku do przeszczepienia jest darem dawcy dla chorego, tym samym jest anonimowe i nieodpłatne.

Dawcy szpiku lub innych regenerujących tkanek i komórek przysługuje tytuł Dawca Przeszczepu. Odznakę i legitymację potwierdzającą posiadanie tytułu Dawca Przeszczepu wydaje zakład opieki zdrowotnej, który pobrał szpik lub inne regenerujące się komórki i tkanki. Dawcy Przeszczepu, który oddał szpik lub inne regenerujące się tkanki i komórki więcej niż raz oraz dawcy narządu przysługuje tytuł Zasłużony Dawca Przeszczepu. Odznakę i legitymację potwierdzającą posiadanie tytułu Zasłużonego Dawcy Przeszczepu wydaje minister właściwy do spraw zdrowia na wniosek Centrum Organizacyjno-Transplantacyjnego do spraw Transplantacji POLTRANSPLANT.

„Ustawa o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów” z dnia 1 lipca 2005 (Dz. U. nr 169, poz. 1411 z późn. zm.)